

adiktologie

Hodnocení smyslu života v průběhu psychoterapie osob závislých na návykových látkách

Naděžda Nath Tumpachová

Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Psychiatrická klinika FN v Plzni

Klíčová slova:

mysl života – životní hodnoty – alkoholismus – drogová závislost – existenciální frustrace.

Abstrakt:

Provedený výzkum si kladl za cíl pokusit se přispět k nalezení odpovědi na otázku, zda hraje smysl života, jeho naplnění a životní hodnoty důležitou roli v léčbě a následně úzdravě klientů závislých na návykových látkách a zda se alkoholici a klienti zneužívající jiné nelegální psychoaktivní návykové látky vzájemně liší v chápání těchto fenoménů (mysl života, životní hodnoty). Zkoumaný vzorek sestával ze 40 osob – 20 alkoholiků a 20 klientů závislých na nelegálních návykových látkách. Všechny sledované osoby byly vyšetřeny třemi psychologickými testovými metodami na začátku a na konci léčby: dotazníkem LOGO-TEST Elisabeth S. Lukasové, testem smysluplnosti života Crumbaugh a Maholica a dotazníkem osobnostní orientace Everetta L. Shostroma. Sledování bylo doplněno psychologickými vyšetřeními klientů formou opakovaného řízeného rozhovoru, ta byla uskutečněna třikrát v průběhu hospitalizace. V obou souborech pacientů byla zjištěna řada statisticky významných změn v prožívání smysluplnosti vlastního života, zlepšilo se jejich kladné zakotvení v oblasti životních hodnot a smyslu. Nepotvrdil se Franklův předpoklad existenciální frustrace osob závislých na návykových látkách. V budoucích výzkumech bych považovala za přínosné objasnění vztahu ztrát, smrti a separace v dětství ke vzniku závislosti na nelegálních drogách v pozdějším věku. Také jasnější postižení a definování fenoménu „mysl života“ by jistě bylo ku prospěchu dalších výzkumů a s tím související sestavení kvalitnějších nástrojů jeho měření.

vydává: Sdružení SCAN